

Πώς απαντώ σε ερωτήσεις κατανόησης περιεχομένου

Ενέργειες:

- 📍 Εντοπίζω τις πληροφορίες στο κείμενο.
- 🗨️ Συνθέτω την απάντησή μου σε παράγραφο

Θεματική πρόταση: Η απάντηση αρχίζει με τα στοιχεία της ερώτησης.

Πληροφορίες

1. Συντάσσω ολοκληρωμένες προτάσεις.
2. Παραφράζω αξιοποιώντας τις τεχνικές παράφρασης¹ –κυρίως– με συνώνυμα, ομόρριζες λέξεις, περιφράσεις, μετατροπή της ενεργητικής σε παθητική σύνταξη και το αντίστροφο.

1. Η απόδοση των κύριων ιδεών του κειμένου με διαφορετικό λεξιλόγιο από αυτό του αρχικού κειμένου. Η ευστοχία στην αναδιατύπωση των βασικών πληροφοριών του κειμένου αποτελεί σημαντικό δείκτη ποιότητας της απάντησης.

παραδείγματα

Ερώτηση 1η

Γιατί, κατά τον αρθρογράφο, η ενασχόληση με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, όταν γίνεται με μέτρο, μπορεί να αποβεί ωφέλιμη για ένα παιδί; (60-80 λέξεις) (μονάδες 10)

📍 Επισημαίνω τις απαντήσεις

Κείμενο (από την τράπεζα θεμάτων της Β΄ Λυκείου):

«**Η ενασχόληση με ηλεκτρονικά παιχνίδια –με μέτρο– κάνει καλό στα παιδιά**»

Τα παιδιά που παίζουν ηλεκτρονικά παιχνίδια για διάστημα που φτάνει μέχρι και τη μία ώρα ημερησίως είναι πιο ευτυχισμένα και κοινωνικά και λιγότερο υπερκινητικά σε σχέση με αυτά που δεν παίζουν καθόλου, σύμφωνα με έρευνα του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης.

Όπως αναφέρεται σε σχετικό δημοσίευμα της βρετανικής εφημερίδας *Daily Telegraph*, στη μελέτη συμμετείχαν περίπου 5.000 παιδιά, ηλικιών μεταξύ 10 και 15 ετών, αγόρια και κορίτσια. Το συμπέρασμά της ήταν ότι τα «νεαρά άτομα» τα οποία επιδίδονται με μέτρο στην ενασχόληση με ηλεκτρονικά παιχνίδια, μέχρι 60 λεπτά ημερησίως, φαίνονται να προσαρμόζονται καλύτερα σε σχέση με παιδιά που είτε δεν παίζουν καθόλου είτε παίζουν για τρεις ώρες και άνω.

«Τα παιδιά που έπαιζαν ηλεκτρονικά παιχνίδια για λιγότερο από μία ώρα είχαν υψηλότερο επίπεδο κοινωνικότητας και συνήθως δήλωναν ευχαριστημένα από τις ζωές τους. Μάλιστα, αντιμετώπιζαν λιγότερα προβλήματα με φίλιες και συναισθήματα, ενώ επισημάνθηκε σ' αυτά λιγότερη υπερκινητικότητα σε σχέση με τις άλλες κατηγορίες»

σημειώνεται. Επίσης, τα παιδιά που έπαιζαν για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, αλλά και πάλι σχετικά «μέτριας» διάρκειας (μεταξύ μίας και τριών ωρών), φάνηκε ότι δεν δέχονται κάποιου είδους επίδραση, θετική ή αρνητική. Ωστόσο, σε αυτά που έπαιζαν πάνω από τρεις ώρες την ημέρα παρατηρήθηκαν αρνητικές επιπτώσεις. Σύμφωνα με τη μελέτη, υπάρχουν αρκετοί λόγοι για τους οποίους τα ηλεκτρονικά παιχνίδια μπορεί να έχουν ευεργετική επίδραση, ειδικά σε σύγκριση με μη διαδραστικές μορφές ψυχαγωγίας, όπως η παρακολούθηση τηλεόρασης. «Τα παιχνίδια αυτά παρέχουν ευρεία γκάμα γνωστικών προκλήσεων, ευκαιριών εξερεύνησης, ξεκούρασης και συναναστροφής συνομηλίκων. Παράλληλα, μπορούν να βελτιώσουν την ευημερία των παιδιών και την υγιή προσαρμογή τους στην κοινωνία, όπως συμβαίνει με κάθε μορφή διασκέδασης που δεν περιλαμβάνει ψηφιακά μέσα», σημειώνεται.

Στη μελέτη, που δημοσιεύθηκε στην επιστημονική επιθεώρηση παιδιατρικής *Pediatrics*, εκτιμάται ότι τρία στα τέσσερα παιδιά στη Βρετανία παίζουν ηλεκτρονικά παιχνίδια σε ημερήσια βάση. Περίπου το 1/3 αυτών περνά από μία ως τρεις ώρες παίζοντας, ενώ το 10-15% παίζει πάνω από τρεις, γεγονός που έχει αρνητικές επιπτώσεις. Οποσδήποτε, το τελευταίο ερευνητικό δεδομένο αποδίδεται είτε στην έλλειψη άλλων ωφέλιμων δραστηριοτήτων ή και στην έκθεσή τους σε υλικό που έχει σχεδιαστεί για ενήλικους. Ωστόσο, τονίζεται ότι το ποσοστό των νεαρών που κάνουν κατάχρηση των ηλεκτρονικών παιχνιδιών κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα και ότι οι αρνητικές επιπτώσεις είναι αντίστοιχα μικρές, κάτι που υποδεικνύει πως τόσο οι μεγάλες ελπίδες όσο και οι μεγάλοι φόβοι για τα ηλεκτρονικά παιχνίδια είναι μάλλον υπερβολικοί. Παράλληλα, υπογραμμίζεται ότι άλλοι παράγοντες διαδραματίζουν σημαντικότερο ρόλο στη συμπεριφορά, όπως το κλίμα στην οικογένεια του παιδιού, το αν βιώνει στερήσεις ή η κατάσταση στο σχολείο.

[Από την ιστοσελίδα της εφημερίδας *Η Ναυτεμπορική*, 4 Αυγούστου 2014 (διασκευή)]

Γράφω την απάντηση

Η ενασχόληση με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια μπορεί να αποβεί ωφέλιμη για τα παιδιά όταν γίνεται με μέτρο, δηλαδή όταν παίζουν περίπου μία ώρα την ημέρα. Σύμφωνα με έγκυρες μελέτες, είναι λιγότερο υπερκινητικά και εμφανίζουν αυξημένη προσαρμοστικότητα. Συγκεκριμένα, είναι πιο κοινωνικά και έχουν λιγότερα προβλήματα στις φιλικές τους σχέσεις καθώς και λιγότερα συναισθηματικά προβλήματα. Έτσι, σύμφωνα με τις έρευνες, δηλώνουν ότι είναι πιο ευχαριστημένα από τη ζωή τους από αυτά που δεν παίζουν καθόλου.

Ερώτηση 2

Ποια ήταν, σύμφωνα με το κείμενο, τα αποτελέσματα της εφεύρεσης του ραδιοφώνου όσον αφορά στη γλωσσική ποικιλομορφία; (60-80 λέξεις)

Επισημαίνω τις απαντήσεις στο κείμενο

Κείμενο (από την τράπεζα θεμάτων Α΄ Λυκείου):

Η επίδραση της τεχνολογίας στη γλωσσική ποικιλότητα

Ένας χώρος με ιδιαίτερη επίδραση στο θέμα της γλωσσικής διαφοροποίησης και της διερεύνησης της γλωσσικής ποικιλότητας είναι ο χώρος της τεχνολογίας. Σε όλη τη διάρκεια της γλωσσικής ιστορίας, η παραγωγή ενός τεχνολογικού προϊόντος ασκούσε μικρή ή μεγάλη επίδραση, ανάλογα με τη σπουδαιότητα που αυτό είχε, στη γλωσσική διαφοροποίηση. Όμως, η μεγάλη επανάσταση στη γλώσσα πραγματοποιήθηκε με την εφεύρεση της τυπογραφίας, η οποία έδωσε νέες διαστάσεις και δυνατότητες στη γλώσσα, στη γραπτή της κυρίως μορφή. Επίσης, διεύρυνε τη γλωσσική ποικιλία με τα ποικίλα «εργαλεία» του γραπτού λόγου, επειδή με την τυπογραφία δόθηκε η δυνατότητα να παραχθούν βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά και διαφορετικοί τύποι κειμένων, όπως αφίσες, διαφημίσεις, επιγραφές. Με τον ίδιο τρόπο η εφεύρεση του τηλεφώνου επηρέασε κυρίως τον προφορικό λόγο, ενώ στη συνέχεια και ο τηλεγράφος πρόσθεσε καινούριους τρόπους έκφρασης στον γραπτό λόγο.

Η επίδραση της τυπογραφίας στη γραπτή γλώσσα υπήρξε κάτι ανάλογο με την επίδραση που άσκησε το ραδιόφωνο στον προφορικό λόγο. Στο θέμα της γλωσσικής ποικιλομορφίας το ραδιόφωνο έδωσε τη δυνατότητα να ακουστεί η «άλλη φωνή», η γλωσσική μορφή που διαφοροποιείται από την επίσημη γλώσσα. Ακόμη, δημιούργησε και πολλές νέες κειμενικές ποικιλίες, όπως το δελτίο ειδήσεων, η ζωντανή ραδιοφωνική μετάδοση γεγονότων, ο σχολιασμός αθλητικών ή πολιτικών γεγονότων κ.λπ. Την κατάσταση αυτή εμπλούτισε ο κινηματογράφος και ακόμα περισσότερο η τηλεόραση, καθώς δημιουργήθηκαν νέες κινηματογραφικές και τηλεοπτικές κειμενικές ποικιλίες και δόθηκαν δυνατότητες γραπτής έκφρασης με τον γλωσσικό σχολιασμό της εικόνας.

Στη συνέχεια, ο επόμενος μεγάλος σταθμός είναι **το κινητό τηλέφωνο**, το οποίο συνδυάζει τις **γλωσσικές δυνατότητες** του κλασικού τηλεφώνου με αυτές της τηλεοπτικής εικόνας. Θέτει, όμως, κάποιους σημαντικούς περιορισμούς λόγω του πολύ μικρού μεγέθους της οθόνης του, όπως **το όριο** των χαρακτήρων για κάθε μήνυμα. Έτσι δημιουργήθηκαν νέες γλωσσικές συμβάσεις, όπως **οι συντομογραφίες** και οι νέες λέξεις ή φράσεις που αποτελούνται από συνδυασμό γραμμάτων και αριθμών (π.χ. τππ = «τίποτα») για την οικονομικότερη και ταχύτερη **ανταλλαγή μηνυμάτων** και πληροφοριών.

Επιπλέον, το διαδίκτυο, εκμεταλλευόμενο τις τεράστιες τεχνολογικές δυνατότητες αλλά και λειτουργώντας κάτω από τους περιορισμούς, οι οποίοι σχετίζονται με το ηλεκτρονικό υλικό και τις εφαρμογές, έφερε το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, καθώς και τη σύγχρονη και ασύγχρονη διαδικτυακή επικοινωνία. Επιπρόσθετα, έδωσε την ευκαιρία να δημιουργηθούν πολλοί καινούργιοι τύποι διαδικτυακών κειμένων, γεγονός που τροφοδοτεί τη γλώσσα με πρωτόγνωρα δείγματα γλωσσικής ποικιλίας. Και ενώ θα περίμενε κανείς να λειτουργεί το διαδίκτυο ομογενοποιητικά¹ λόγω της παγκόσμιας επικράτησης και της κυριαρχίας της αγγλικής γλώσσας, φαίνεται να συμβαίνει το αντίθετο: διευκολύνει και ενθαρρύνει την ανάδειξη της διαφορετικότητας στη γλωσσική επικοινωνία. Συνοψίζοντας, θα λέγαμε ότι το διαδίκτυο έχει επηρεάσει και θα επηρεάσει μελλοντικά ακόμη περισσότερο τη γλώσσα, ξεπερνώντας οποιαδήποτε άλλη τεχνολογική εφεύρεση του παρελθόντος.

1. Με τρόπο που να εξαλείφει τις διαφορές και να επιφέρει την ομοιομορφία.

Γράφω την απάντηση

Η εφεύρεση του ραδιοφώνου επηρέασε τη γλωσσική ποικιλομορφία. Συγκεκριμένα, το ραδιόφωνο διεύρυνε τα «εργαλεία του γραπτού λόγου» με τις ποικίλες χρήσεις του ραδιοφωνικού προφορικού λόγου. Έτσι, για πρώτη φορά ακούστηκε ο προφορικός λόγος, που ήταν διαφορετικός από την «επίσημη γλώσσα», η οποία ήταν ο γραπτός λόγος των εντύπων όπως η εφημερίδα, το βιβλίο, τα περιοδικά. Στο ραδιόφωνο εμφανίστηκαν νέες ποικιλίες κειμένων, όπως τα δελτία των ειδήσεων, ο σχολιασμός αθλητικών, πολιτικών, πολιτιστικών γεγονότων, η ζωντανή μετάδοση επικαιρικών γεγονότων κ.λπ.